

Súd: Najvyšší súd
Spisová značka: 1ObdoV/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1013202227
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Soňa Pekarčíková
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:1013202227.6

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej, JUDr. Ivany Izakovičovej, JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti CORPORA, a.s., Bratislava, Záhradnícka 68, IČO: 35 804 432, zastúpenej advokátskou spoločnosťou PATENT IURIST s.r.o., Bratislava, Dostojevského rad 5, IČO: 36 724 467, proti žalovanému Mgr. Ing. Pavlovi Korytárovi, so sídlom kancelárie správcu v Trnave, Sladovnícka 13, správca konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a.s., v konkurze, Galanta, Matúškovská 606, IČO: 34 102 264, zastúpenému advokátskou kanceláriou Zvara advokáti s.r.o., Bratislava, Námestie SNP 1, IČO: 46 547 878, o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu, vedenom na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 1Cbi/10/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2021 sp. zn. 5Obo/13/2020, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a**.
- II. Žalovanému **p r i z n á v a** voči žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. júna 2016 č. k. 1Cbi/10/2013-190 (v poradí prvým), rozhodol o zamietnutí žaloby a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v sume 346,78 eura.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 25. mája 2017 č. k. 5Obo/28/2016-224, v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Konštatoval nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku a uviedol, že napadnuté rozhodnutie neobsahovalo vyhodnotenie vykonaných dôkazov, vysvetlenie nevykonania niektorých navrhnutých dôkazov, ani vysvetlenie ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s právnymi názormi uvedenými vo viacerých, stranami uvádzaných rozhodnutiach najvyššieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“), so zdôvodnením prípadného odklonu od rozhodovacej praxe v obdobnej alebo identickej veci, resp. prečo sa uvedená rozhodovacia prax na daný prípad nevzťahuje. Súd prvej inštancie sa podľa odvolacieho súdu tiež nevysporiadal s argumentáciou žalobkyne k testu proporcionality dvoch princípov - ochrany práva pôvodného vlastníka a ochrany práva dobrej viery nového nadobúdateľa a nevysporiadal sa tiež s argumentáciou žalobkyne vyslovenou k záverom v konaní vedenom pred Okresným súdom v Galante sp. zn. 12Cb/40/2000 a k námietke res iudicata. V odôvodnení podľa najvyššieho súdu absentovalo aj vysvetlenie k argumentácii žalovaného uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu (dôvodnosť neopakovania dokazovania, neposkytnutie vyššej ochrany žalobkyni na úkor ochrany skutočnému vlastníkovi a jeho veriteľom, neprihliadnutie na ojedinelý právny názor ústavného súdu v náleze sp. zn. I. ÚS 549/2015). Najvyšší súd uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní postupovať v dokazovaní podľa úpravy (platnej a účinnej od 1. júla 2016) v zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), za rešpektovania ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP.

3. Krajský súd v Bratislave svojím v poradí druhým rozsudkom z 29. septembra 2020 č. k. 1Cbi/10/2013-264 rozhodol o zamietnutí žaloby a žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalobou, doručenou súdu 19. decembra 2013, sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a.s., v konkurze, Matúškovská 606, Galanta, IČO: 34 102 264 (ďalej aj „úpadca“ alebo „TRANSGALANTA, a.s.“), v prospech žalobkyne nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území T., evidované Okresným úradom Galanta na LV č. XXXX, bližšie špecifikované v žalobnom petite. Žalobu podala na základe výzvy Krajského súdu v Bratislave z 18. novembra 2013 č. k. 4K/367/1999-963, ktorou jej bolo oznámené zaradenie predmetných nehnuteľností žalovaným správcom do konkurznej podstaty úpadcu. Žalovaný uvedené odôvodnil tým, že Zmluvou o predaji podniku č. 1143/1995 z 29. septembra 1995 Fond národného majetku Slovenskej republiky (ďalej aj „FNM“) predal úpadcovi podnik Nákladná automobilová doprava Galanta š.p. Úpadca pred vyhlásením konkurzu na jeho majetok v rozpore s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (ďalej aj „zák. č. 92/1991 Zb.“) previedol časť nehnuteľného majetku bez súhlasu FNM na tretiu osobu, spoločnosť E. T. Trans, a.s., Matúškovská 885/12, Galanta, IČO: 35 763 167 (ďalej aj „E. T. Trans, a.s.“).

4.1. Krajský súd považoval za nesporné zistenia, že predmetné nehnuteľnosti žalovaný zaradil do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, k momentu rozhodovania sú súčasťou konkurzu a jeho účinky naďalej trvajú. Predmetná excindačná žaloba je žalobou na plnenie a nie určovacou žalobou. Žalobkyňa je zapísaná v príslušnom katastri nehnuteľností ako vlastníčka vylučovaných nehnuteľností, preto je osobou konkurzom dotknutou a oprávnenou na podanie návrhu na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty. Keďže údaje v katastri sú hodnoverné, kým sa nepreukáže opak (pozn. odvolacieho súdu - v zmysle ust. § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z., a nie § 40 ods. 1 ako je chybné citované v rozhodnutí), súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou platnosti právnych úkonov, ktorými žalobkyňa a jej právny predchodca nadobudli dotknuté vlastníctvo. Uviedol, že posúdenie platnosti prevodu sporných nehnuteľností z úpadcu na E. T. Trans, a.s., bolo predmetom rozhodnutí v konaniach na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Cbi/32/2007 a na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 a vyplýva z nich, že právny úkon, ktorým vložil úpadca sporné nehnuteľnosti do základného imania E. T. Trans, a.s., je neplatný. Keďže skutkový stav v danom prípade je identický ako v citovaných konaniach na Okresnom súde Galanta a na Krajskom súde v Bratislave, preto pokiaľ ide o posúdenie neplatnosti právneho úkonu nadobúdateľa a naň nadväzujúcich úkonov, nie je dôvod na iný právny záver.

4.2. Súd prvej inštancie reagujúc na tvrdenia žalobkyne uviedol, že právoplatný rozsudok v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 nepredstavuje vo vzťahu k tomuto konaniu prekážku res iudicata. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP) dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb, t. j. strán sporu a totožnosťou predmetu konania. V danom prípade predstavovala žaloba na Okresnom súde Galanta žalobu určovaciu, pričom bola zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, teda subjektu, ktorý ako strana v danom spore ani nevystupuje. Vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam preto musel súd prvej inštancie posudzovať v tomto konaní ako otázku predbežnú.

4.3. Vzhľadom na tvrdenie žalobkyne, že predmetné nehnuteľnosti nadobudla do vlastníctva dobromyseľne (pozn. odvolacieho súdu - v napadnutom rozsudku je uvádzaný tiež pojem „v dobrej viere“) sa súd prvej inštancie zaoberal aj testom proporcionality dvoch princípov - ochrany práva pôvodného vlastníka a ochrany práva nového dobromyseľného nadobúdateľa. Pritom zdôraznil, že slovenský právny poriadok nadobúdanie vlastníckeho práva, na základe neplatného právneho úkonu nepripúšťa. Poukázal však aj na nález ústavného súdu, č. k. I. ÚS 549/2015-33, zo 16. marca 2016, zo záverov ktorého za určitých individuálnych okolností výnimočne vyplýva možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka a základe dobromyseľnosti nadobúdateľa. To však podľa súdu prvej inštancie neznamená, že sa automaticky poskytne ochrana novému nadobúdateľovi, ktorý konal v dôvere v zápis v katastri, oproti pôvodnému vlastníkovi, ktorého vlastnícke právo, vzhľadom na neplatný právny úkon, trvá. V tejto súvislosti s poukazom na ust. § 130 OZ uviedol, že pri hodnotení dobromyseľnosti je vždy nevyhnutné brať do úvahy, či držiteľ nemal, resp. nemohol mať, pri normálnej opatrnosti, ktorú je možné od každého požadovať vzhľadom na okolnosti prípadu, dôvodné pochybnosti, že mu vec patrí. S odkazom na závery uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 6Cdo/71/2011, súd prvej inštancie pri skúmaní dobromyseľnosti na strane žalobkyne uviedol, že pokiaľ sa pod pojem bežná opatrnosť (dobromyseľného nadobúdateľa) zahŕňa aj požiadavka aktívneho prístupu k zisteniu rozhodných skutočností, tak z tohto hľadiska žalobkyňa pri nadobúdaní predmetných nehnuteľností dobromyseľná nebola, keďže ide o podnikateľský subjekt, od ktorého sa vyžaduje určitý stupeň znalostí

a obozretnosti, naviac, ak predseda predstavenstva žalobkyne bol v rozhodnom čase zapísaný v zozname správcov konkurznej podstaty. Žalobkyňa si musela byť vedomá, vzhľadom na charakter a umiestnenie predmetných nehnuteľností v bývalom areáli SAD š. p. Galanta, že išlo o privatizovaný majetok bývalého štátneho podniku a na jeho scudzenie bol potrebný súhlas FNM SR. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobkyňa podľa krajského súdu mohla a mala konať aktívne, t. j. zistiť si pôvod nadobudnutia predmetných nehnuteľností a nemala sa uspokojiť iba s výpisom z listu vlastníctva; mala možnosť získať pôvodné listy vlastníctva a domáhať sa od predávajúceho (E. T. Trans, a.s.) predloženia právne relevantných listín, za akých podmienok predávajúci sporné nehnuteľnosti nadobudol. Ak sa žalobkyňa obrátila na pôvodného správcu úpadcu TRANSGALANTA, a.s. s dopytom, či budú predmetné nehnuteľnosti zahrnuté do majetku konkurznej podstaty, svedčí to o tom, že mala pochybnosti o nadobudnutí, a preto sa nemala uspokojiť s odpoveďou, ale aktívne získať listiny, ktoré boli podkladom nadobudnutia. Podľa súdu prvej inštancie preto žalobkyňa nekonala s odbornou starostlivosťou, ak nezisťovala, v koho vlastníctve boli pôvodne predmetné nehnuteľnosti. To, že nehnuteľnosti boli zapísané do konkurznej podstaty ďalším správcom, nie je relevantné. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti uzavrel, že žalobkyňa nebola pri nadobudnutí sporných nehnuteľností dobromyseľná, a teda neboli zistené také výnimočné okolnosti, aby bola prelomená zásada nemožnosti nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka. V tomto smere poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 50/2010 a na zásadu (z rímskeho práva) nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet, t. j., že nikto nemôže previesť na iného právo, ktoré sám nemá (ďalej tiež skrátené „nemo plus iuris“). Záverom uviedol, že pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť prevahu nad týmto zápisom. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru o neodôvodnenosti žaloby a zamietol ju. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

5. Na odvolanie žalobkyne proti v poradí druhému rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2020 č. k. 1Cbi/10/2013-264 najvyšší súd dovolaním napadnutým rozsudkom z 30. novembra 2021 č. k. 5Obo/13/2020-327 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (výrok I.) s tým, že žalovaný má nárok proti žalobkyni na plnú náhradu trov odvolacieho konania (výrok II.).

5.1. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky týkajúce sa prejednávanej veci, nastolené sporovými stranami v konaní, preto nebol priestor pre prijatie iného záveru v rámci odvolacieho konania, než ktoré vyústili do rozhodnutia o potvrdení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správneho rozhodnutia.

5.2. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie jej ako strane sporu znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), pričom uvedená procesná vada prvoinštančného konania mala spočívať v prejednaní a rozhodnutí sporu napriek prekážke veci rozsúdenej (res iudicata), ktorú malo predstavovať právoplatné rozhodnutie v spore vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12C/40/2000, odvolací súd uviedol, že v intenciách ust. § 230 CSP, prekážka rozhodnutej veci nastáva predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania (totožnosť veci) a tých istých osôb (totožnosť osôb - účastníkov/strán), pričom ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. ak vyplýva z rovnakého skutku) [pozri uznesenie najvyššieho súdu z 27. septembra 2012, sp. zn. 2Cdo/71/2012]. V nadväznosti na odvolacím súdom citované všeobecné postuláty uvedené v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/120/2009, 3Cdo/42/2008 a č. R 110/2003 považoval odvolací súd za správny záver súdu prvej inštancie, že v posudzovanom prípade prekážka veci rozsúdenej daná nie je, keďže konanie o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12C/40/2000 bolo síce právoplatne skončené rozhodnutím o zamietnutí žaloby aj voči k (tam žalovanej) odvolateľke, avšak (bez ďalšieho vecného posudzovania nároku) len z dôvodu zisteného nedostatku aktívnej legitimácie žalujúcej strany, a to navyše subjektu, ktorý vo veci aktuálne prejednávanej ani nevystupuje. Pre existenciu prekážky veci rozhodnutej tak nebola splnená podmienka totožnosti osôb (strán sporu) a súčasne, zamietnutím žaloby o určenie vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalujúceho subjektu nedošlo ani k splneniu podmienky totožnosti veci vo vzťahu k tu posudzovanému excindačnému sporu.

5.3. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobkyne, že civilné sporové konanie o vylúčenie veci z konkurznej podstaty (tu podľa úpravy ZKV) má charakter konania o určovacej žalobe, odvolací súd,

v intenciách záverov rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. februára 2021, sp. zn. 5Obdo/24/2020, uviedol, že vylučovaciu žalobu je treba odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Pritom odkázal aj na zhodné závery ústavného súdu (pozri uznesenie Ústavného súdu SR z 3. júla 2019 sp. zn. II. ÚS 193/2019), podľa ktorého vylučovaciu žalobu je treba odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Odvolací súd citujúc z rozsudku najvyššieho súdu zo 16. februára 2021 sp. zn. 5Obdo/24/2020, ods. 37, i napriek skutočnosti, že citované rozhodnutie najvyššieho súdu vychádza z právnej úpravy ZKR, uviedol, že v ňom uvedené právne závery k právnemu charakteru excindačného konania vo vzťahu ku konaniu (žalobe) o určenie vlastníckeho práva k veci, a síce že „V konaní o vylučovacej žalobe môže byť otázka vlastníctva riešená iba ako otázka predbežná, a to len za predpokladu, že má pre rozhodnutie sporu právny význam, pričom súd sa s touto otázkou vysporadúva iba v odôvodnení rozhodnutia, nie v samotnom enunciate. Jej účelom je dosiahnuť vylúčenie určitého majetku zo súpisu a predísť jeho speňaženiu; takýto výsledok nemožno dosiahnuť prostredníctvom určovacej žaloby vzhľadom na dikciu § 78 ods. 8 ZKR. Zahrnutím majetku do konkurznej podstaty sa nemení skutočný vlastník tohto majetku, nech ním bol úpadca alebo iná osoba. Zápisom majetku do súpisu konkurznej podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jeho vylúčení zo súpisu konkurznej podstaty, nedochádza k určeniu vlastníckeho práva k majetku. Zápis majetku do súpisu konkurznej podstaty iba deklaruje navonok skutočnosť, že správca konkurznej podstaty považuje takýto majetok za majetok podstaty a nakladá s ním ako s majetkom podliehajúcim konkurzu. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty tak umožňuje správcovi i jeho následné speňažovanie. V prípade žaloby o určenie vlastníctva súd môže skúmať, či žalobca je alebo nie je vlastníkom veci, no otázkou, či vec bola zahrnutá do súpisu podstaty oprávnené sa nezaoberať, pretože to nie je predmetom konania vyvolaného určovacou žalobou. Aj keď k vylúčeniu veci zo súpisu podstaty môže dôjsť len na základe rozhodnutia súdu o vylúčení veci zo súpisu podstaty, nebráni to úspešnému uplatneniu žaloby o určenie vlastníckeho práva k tejto veci následne. Prípadné rozhodnutie súdu o vylúčení veci zo súpisu podstaty nie je podkladom pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností.“, obdobne platia i pre úpravu podľa ZKV. Z uvedeného bolo podľa odvolacieho súdu zrejmé, že bol správny záver súdu prvej inštancie, keď v existencii rozhodnutia o určovacej žalobe o vlastníckom práve k sporným nehnuteľnostiam, podanej aj voči spoločnosti CORPORA, a.s., zamietnutej z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na podanie takej žaloby subjektu žalujúceho v konaní na Okresnom súde Galanta sp. zn. 12C/40/2000, nevidel prekážku veci rozhodnutej vo vzťahu k tu prebiehajúcemu sporovému incidenčnému konaniu o excindačnej žalobe.

5.4. K námietke žalobkyne, že zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k vykonaniu navrhnutých dôkazov, odvolací súd poukazujúc na celý priebeh dokazovania počas konania uviedol, že dôvodnosť tohto odvolacieho dôvodu nezistil.

5.5. Vo vzťahu k námietke žalobkyne, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd uviedol, že nezistil opodstatnenosť ani tohto odvolacieho dôvodu. Výhrady žalobkyne v podstate smerovali k tomu, že podľa jej názoru mal súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov dospieť k opačnému, než prijatému záveru, a to, že odvolateľ bol pri nadobudnutí sporných nehnuteľností od prevodcu E. T. Trans, a.s., dobromyseľný. Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že „žalobkyňa nebola pri nadobudnutí sporných nehnuteľností dobromyseľnou, a teda súd nezistil také výnimočné okolnosti, aby bola prelomená zásada nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka“. Správne podľa odvolacieho súdu považoval súd prvej inštancie za relevantné okolnosti v čase uzatvárania zmluvy, ktorou mala žalobkyňa sporné nehnuteľnosti nadobudnúť do vlastníctva. Pokiaľ žalobkyňa zisťovala u pôvodného správcu TRANSGALANTA, a.s., JUDr. Milana Zimana, či sporné nehnuteľnosti (ne)zapiše do konkurznej podstaty, tak odvolací súd síce súhlasí s odvolateľkou, že išlo o prejav jej obozretnosti pred nadobudnutím nehnuteľností, ktorý nie je možné vykladať v jej neprospech, avšak súd prvej inštancie pri posudzovaní sporu tak ani neučinil. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie je podľa odvolacieho súdu možné zreteľne vyrozumiť správne zistenie a posúdenie, že v prípade žalobkyne ako podnikateľského subjektu sa vyžadoval určitý stupeň znalostí a obozretnosti a vzhľadom aj na charakter nadobúdaných nehnuteľností ako pôvodne privatizovaného majetku bývalého štátneho podniku, bolo dôvodné, okrem dopytu u správcu konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a.s., od ktorého nehnuteľnosti nadobudol v poradí ďalší prevodca E. T. Trans, a.s., požadovať v rámci náležitého a skutočne obozretného prístupu žalobkyne, jej dôslednosť pri aktívnom získaní listín, ktoré boli podkladom nadobudnutia, aj od FNM SR. Súd prvej inštancie v tomto smere nevykladal („neotáčal“) postup žalobkyne v jej neprospech, ale vhodne a logicky vysvetlil, že v danom prípade pre konštatovanie skutočne aktívneho prístupu žalobkyne ako nadobúdateľky, aby mohla byť z objektívneho hľadiska považovaná za dobromyseľnú nadobúdateľku, nepostačovala len parciálna informácia od

pôvodného správcu úpadcu TRANSGALANTA, a.s., ale v okolnostiach danej veci bolo dôvodné po nej požadovať úplné a spoľahlivé preverenie právne bezvadného nadobudnutia sporných nehnuteľností späťne až od počiatku reťazenia prevodov, t. j. od privatizácie tohto pôvodne štátneho majetku. Odvolací súd považoval za akceptovateľnú i úvahu súdu prvoinštančného súdu, že nemožno konštatovať dobromyseľnosť na strane žalobkyne ako nadobúdateľky sporných nehnuteľností v prípade, ak išlo o podnikateľa (obchodnú spoločnosť), na čele štatutárneho orgánu ktorej v rozhodnom čase stála osoba (predseda predstavenstva), súbežne zapísaná v zozname správcov konkurzných podstát, a teda na strane ktorej bola dôvodne predpokladaná a vyžadovaná náležitá obozretnosť - odborná starostlivosť vo vzťahu k právne perfektnému nadobudnutiu nehnuteľného majetku, o ktorom bolo aj všeobecne známe, že tvoril súčasť pôvodne privatizovaného majetku štátu (Nákladná automobilová doprava Galanta, š. p.). Na tomto závere podľa odvolacieho súdu nič nemení odpoveď pôvodného správcu TRANSGALANTA, a.s., pričom súd prvej inštancie správne a opodstatnene uviedol, že u žalobkyne už pri tomto dopyte museli existovať určité pochybnosti o vlastníctve E. T. Trans, a.s. k sporným nehnuteľnostiam. To, že sa žalobkyňa bez ďalšieho spoliehla na informáciu pôvodného správcu TRANSGALANTA, a.s. (JUDr. Ziman) potvrdzuje, že v rámci potrebnej odbornej starostlivosti vo vzťahu k nadobudnutiu sporných nehnuteľností neurobila všetko, čo by bolo možné od nej v danom čase požadovať. V tomto smere podľa odvolacieho súdu použil súd prvej inštancie správnu a logickú úvahu, že žalobkyňa mala a mohla preskúmať celú genézu nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, počnúc privatizačnou zmluvou a jej dodržaním. Rovnako poukázal na zápis vlastníckeho práva E. T. Trans, a.s. v katastri nehnuteľností pred uzavretím nadobúdacej zmluvy bez zápisov tiarch a poznámok o obmedzení či spochybnení (prevodu) vlastníctva, nestačil podľa záverov súdov oboch inštancií pre prelomenie princípu *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*, keďže v zmysle ust. § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, hodnovernosť zápisov v katastri nehnuteľností tvorí vyvrátenú právnu domnienku. V posudzovanom prípade teda ani podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k preukázaniu takých výnimočných okolností, ktoré by odôvodnili vychýlenie z právnej istoty nastolenej princípom *nemo plus iuris* v prospech dobromyseľného nadobúdateľa.

5.6. Odvolací súd na doplnenie dôvodov svojho rozhodnutia poukázal tiež na závery rozhodnutia prijatého veľkým senátom obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, v uznesení z 27. apríla 2021 sp. zn. 1VObd/2/2020 podľa ktorého: „I. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. II. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (*nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. III. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava *de lege lata* nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. IV. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník". Uvedené závery sú vzhľadom na obdobnosť sporu (o vylúčenie pôvodne privatizovaného majetku štátu - nehnuteľných vecí z konkurznej podstaty úpadcu s prejudiciálne riešenou otázkou nadobudnutia vlastníckeho práva v dobrej viere od nevlastníka) podľa odvolacieho súdu plne aplikovateľné aj na tu posudzovaný prípad.

5.7. Vzhľadom na vyššie uvedené nebolo podľa odvolacieho súdu relevantné ani apelovanie žalobkyne na zásady všeobecnej spravodlivosti, a teda na poskytnutie ochrany jej majetkovým záujmom spojeným so spornými nehnuteľnosťami. V tomto smere žalobkyňa poukazovala najmä na vlastné investície, ktoré doteraz do sporného majetku vložila, čo tiež považovala za prejav dobromyseľnosti s tým, že ak by mala o vlastníckom práve pochybnosti, nebola by vyplatila ich nadobúdaciu cenu a nebola by následne do sporných nehnuteľností investovala značné finančné prostriedky. Odvolací súd však zdôraznil, že pre tzv. test proporcionality, pri skúmaní dobromyseľnosti na strane nadobúdateľky boli určujúce okolnosti v čase nadobudnutia nehnuteľných vecí. V posudzovanom prípade ide o excindačnú žalobu, pričom žalobkyňa v tomto incidenčnom konaní ani podľa odvolacieho súdu neuniesla svoje dôkazné bremeno k tvrdeniu, že jej svedčí lepšie (tu vlastnícke) právo k sporným nehnuteľnostiam správcom zahrnutým do konkurznej podstaty. Nemožno podľa odvolacieho súdu opomenúť, že oproti majetkovým záujmom žalobkyne tu stojí ochrana práv veriteľov úpadcu prihlásených so svojimi pohľadávkami do konkurzu, na ich (pomerné) uspokojenie zo speňaženia majetkovej podstaty. Ani z tohto hľadiska niet dôvodu na uprednostňovanie -

širšiu ochranu záujmov žalobkyne z hľadiska všeobecnej (vyššej) spravodlivosti. Za právne nepodstatné odvolací súd z už uvedených dôvodov považoval argumenty o zahrnutí sporných nehnuteľností do konkurznej podstaty úpadcu a) napriek predchádzajúcej informácii správcu (JUDr. Ziman), že k tomu nedôjde a b) až po uplynutí viacerých rokov. Odvolací súd dodal, že z časového hľadiska takému postupu (nového) správcu v konkurze ZKV nielenže nebráni, ale naopak v ust. § 19 ods. 1 ukladá správcovi, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapísať vec do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Na správnosť záverov súdu prvej inštancie v danom spore, ktoré vyústili do zamietnutia žaloby, nemal podľa odvolacieho súdu žiadny právne relevantný vplyv ani v odvolaní uvedený výpočet pochybení a pasivity viacerých subjektov (FNM SR, správa katastra nehnuteľností, pôvodný správca JUDr. Ziman) s tvrdením žalobkyne, že aj v ich dôsledku aktuálne čelí neúspešnej excindačnej žalobe.

5.8. Odvolací súd k argumentácii žalobkyne záverom dodal, že v prípade vyvolaného sporu, v ktorom sa, či už priamo alebo prejudiciálne, rieši otázka vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, sekundárne nadobudnutého od nevlastníka (napr. následkom dodatočne zistenej absolútnej neplatnosti primárnej prevodnej zmluvy), je úlohou súdu posúdenie v konaní zistených skutkových okolností s citlivým a dôkladným zvážením, čo je v tom - ktorom prípade „proporčné“ vo vzťahu k sporovým (prevodom zasiahnutým) stranám. Tak ako je silne, na úrovni ústavne zakotveného základného práva (čl. 20 ods. 1 ústavy SR), chránené vlastnícke právo, o to ťažšie a právne náročnejšie je postavenie nadobúdateľa majetku od nevlastníka, aby vedel v súdnom konaní preukázať výnimočné dôvody na prelomenie práva skutočného (pravého) vlastníka, s ktorým je spojená zásada nemo plus iuris. V posudzovanom prípade žalobkyňa podľa odvolacieho súdu argumentačne a po vykonanom dokazovaní nedokázala preukázať dôvody na prelomenie zásady nemo plus iuris vo svoj prospech, a teda nepreukázala, že jej svedčí lepšie (tu vlastnícke) právo k sporným veciam zahrnutým správcom do konkurznej podstaty, ktoré by ju oprávňovalo na ich vylúčenie z konkurznej podstaty.

5.9. V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd výrokom I. rozhodol o potvrdení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správneho rozhodnutia tak vo výroku I. o zamietnutí žaloby, ako aj v na ňom závislom výroku II. o náhrade trov doterajšieho konania (§ 387 ods. 1 CSP), ku ktorému žalobkyňa konkrétne odvolacie dôvody ani neformulovala. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd výrokom II. priznal žalovanému plnú náhradu odvolacích trov voči žalobkyňi.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť odôvodnila v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

6.1. Rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva podľa dovolateľky v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie záviselo podľa žalobkyne od riešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá je v dovolacej praxi riešená rozdielne, a síce: Je možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám?

6.2. Dovolaťka na znak rozdielnosti dovolacej praxe v riešení predmetnej otázky príkladom poukázala na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 6Cdo/71/2011, kde dovolací súd skonštatoval, že „V súvislosti s riešením kolízie princípov (princíp ochrany práva pôvodného vlastníka, princíp ochrany dobrej viery nového nadobúdateľa) dovolací súd zastáva názor, že ochranu skutočného vlastníka, zaručovanú zásadou nemo plus iuris možno prelomiť ochranou dobrej viery nadobúdateľa len celkom výnimočne, pokiaľ je nad akúkoľvek pochybnosť zrejme, že nadobúdateľ je dobromyseľný. Dobrá viera pritom musí byť hodnotená veľmi prísne, pričom poskytnutie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi sa s prihliadnutím na individuálne okolnosti posudzovanej veci musí javiť ako spravodlivé.“ Dovolaťka v dovolaní citovala i z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/95/2019, v zmysle ktorého „Najskôr je nutné nájsť praktickú zhodu medzi obidvomi protikladne pôsobiacimi princípmi tak, aby zostalo zachované maximum z obidvoch, a len ak to možné nie je, potom riešiť vec tak, aby výsledok bol zlučiteľný so všeobecnou predstavou spravodlivosti či inou ústavnou hodnotou alebo princípom.“ Dovolaťka taktiež citovala z rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 4Cdo/142/2019, v zmysle ktorého: „Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istý svojím vlastníctvom, čo by bolo v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu. Ústavný súd zdôraznil, že z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany musí tak postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe dobrej viery, čím sa dostávajú do kolízie obidve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Pokiaľ pri vzájomnom vyvažovaní nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv, treba prihliadnúť

na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má nie byť nedbalý vlastník s jeho povinnosťou vigilantius iura scripta sunt, než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože jednak nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovú sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom konaní a jednak nedokáže účinne a včas tomu zabrániť, lebo by nemal na to aktívnu legitimáciu."

6.3. Žalobkyňa po chronologickom zhrnutí konania na Okresnom súde Galanta sp. zn. 12Cb/40/2000 a v súvislosti s nadobudnutím vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam považovala za potrebné zdôrazniť, že tieto nadobudla v dobrej viere, vychádzajúc z údajov evidovaných v katastri nehnuteľností vo vzťahu k vlastníkovi, riadne a včas uhradila spoločnosti E. T. Trans, a.s. dohodnutú kúpnu cenu a do času, kým jej nebolo doručené rozhodnutie Okresného súdu Galanta z 15. júla 2009 č. k. 12Cb/40/2000-220, nemala o tomto spore vedomosť, k zápisu poznámky o prebiehajúcom súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam došlo až v priebehu roku 2011. Žalobkyňa má zato, že v konaní jasne preukázala, že v súvislosti s nadobudnutím sporných nehnuteľností postupovala starostlivo a obozretne a v čase, kedy nehnuteľnosti nadobudla, nebola hodnovernosť údajov vedených v katastri nehnuteľností spochybnená. Namietla, že pasivitu či už zo strany FNM SR, ako aj zo strany úpadcu a jeho správcov, zosobnenú v neoznámenej relevantných informácií orgánu štátnej správy, ktorý by mal zákonnú povinnosť vyznačiť skutočnosť o spochybnení údajov vyznačených v katastri nehnuteľností, nemôže byť považovaná za irelevantnú, nakoľko je ju potrebné zohľadniť v súvislosti s otázkou možnosti získania informácií relevantných na konštituovanie dobromyseľnosti pri procese nadobudnutia vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam na strane žalobkyne.

6.4. V zmysle vyššie uvedeného žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd rozsudok najvyššieho súdu z 30. novembra 2021 č. k. 5Obo/13/2020-327 zrušil a dovolateľke priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %. Zároveň, vzhľadom na skutočnosť, že zo strany žalovaného je dôvodné očakávať postup smerujúci k speňažovaniu dotknutých nehnuteľností, žalobkyňa navrhla, aby dovolací súd odložil právoplatnosť a vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku najvyššieho súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

7. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že s dovolaním žalobkyne nesúhlasí, nakoľko táto v dovolaní opakovane poukazuje iba na rovnaké argumenty, ktoré uviedla aj v doterajšom konaní, avšak z obsahu dovolania nevyplýva žiadny jeho objektívny dôvod. Rozhodnutie krajského súdu ako i najvyššieho súdu považuje žalovaný za správne a náležité odôvodnené. Súhlasí so žalobkyňou, že rozhodovacia prax dovolacieho súdu v otázke posudzovania dobromyseľnosti pri nadobúdaní vlastníctva od nevlastníka bola nejednotná, avšak rozhodnutím najvyššieho súdu z 27. apríla 2021 sp. zn. 1VObo/2/2020, na ktoré poukázal i najvyšší súd v bode 35. odôvodnenia svojho rozhodnutia, došlo v tejto súvislosti k posunu. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol, návrhu žalobkyne na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia nevyhovet a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok], po zistení, že dovolanie podala včas dovolateľka zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal najskôr, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne treba odmietnuť.

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či

sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (rovnako aj sp. zn. I. ÚS 438/2017).

11. Dovolanie žalobkyňa odôvodňuje ust. § 421 ods. 1 CSP, teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP). Podľa žalobkyne napadnuté rozhodnutie zároveň spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP).

12. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

13. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14. V časti, v ktorej malo byť dovolanie žalobkyne prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, dovolací súd uvádza, že podané dovolanie je absolútne neprejednatelné.

15. Dovolateľka opiera prípustnosť svojho dovolania od ust. § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP tvrdiac nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany odvolacieho súdu, pričom rozhodnutie záviselo podľa žalobkyne od právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá je v dovolacej praxi riešená rozdielne, a síce: Je možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám? Odklon riešenia predmetnej otázky od dovolacej praxe najvyššieho súdu zo strany odvolacieho súdu, resp. rozdielnosť riešenia danej otázky dovolacím súdom deklaruje žalobkyňa citáciou z rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/71/2011, 4Cdo/95/2019, 4Cdo/142/2019. Má zato, že v konaní jasne preukázala, že v súvislosti s nadobudnutím sporných nehnuteľností postupovala starostlivo a obozretne a v čase, kedy nehnuteľnosti nadobudla, nebola hodnovernosť údajov vedených v katastri nehnuteľností spochybnená. Namietla, že pasivitu či už zo strany FNM SR, ako aj zo strany úpadcu a jeho správcov, zosobnenú v neoznámení relevantných informácií orgánu štátnej správy, ktorý by mal zákonnú povinnosť vyznačiť skutočnosť o spochybnení údajov vyznačených v katastri nehnuteľností, nemôže byť považovaná za irelevantnú, nakoľko je ju potrebné zohľadniť v súvislosti s otázkou možnosti získania informácií relevantných na konštituovanie dobromyseľnosti pri procese nadobudnutia vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam na strane žalobkyne.

16. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj ust. § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ust. § 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

17. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (ust. § 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne a konkretizuje, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť (ust. § 432 ods. 2 CSP). Ak dovolanie nespĺňa

predmetné podmienky, dovolací dôvod podľa § 432 CSP nie je vymedzený spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP (rovnako aj 3Obdo/20/2020). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

17.1. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 CSP, musí mať charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o právnu otázku, nie o otázku skutkovú. Z dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotnoprávna ako aj procesnoprávna. Musí však ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, teda vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu, aj keby bola v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia (rovnako aj 5Obdo/9/2022).

18. Dovolací súd zdôrazňuje, že pre posúdenie - či ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej - a teda aj pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale výlučne záver súdu rozhodujúceho o jej dovolaní.

19. Dovolateľka tvrdí, že prípusnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP namietá nesprávnosť právneho posúdenia veci zo strany odvolacieho súdu, pričom rozhodnutie záviselo podľa žalobkyne od nesprávne zo strany odvolacieho súdu posúdenej právnej otázky, či je možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám?

20. Dovolací súd vo vzťahu k žalobkyňou nastolenej otázke prioritne uvádza, že tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd v súdnej veci nikdy nepreferovali ani nediskriminovali požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou nemo plus iuris. Práve naopak, už súd prvej inštancie poukázal na Nález ústavného súdu, č. k. I. ÚS 549/2015-33 zo 16. marca 2016, zo záverov, ktorého za určitých individuálnych okolností výnimočne vyplýva možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na základe dobromyseľnosti nadobúdateľa. Spoločným menovateľom rozhodnutí súdov oboch inštancií vo veci a napokon i všetkých dovolateľkou uvedených rozhodnutí najvyššieho súdu je existencia dobrej viery a skúmanie dobromyseľnosti nadobúdateľa. Nakoniec i zo žalobkyňou citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/95/2019 vyplýva, že poskytnutie prednosti jednej z oboch požiadaviek musí vyjsť zo starostlivého skúmania individuálnych okolností konkrétneho prípadu. Súdy práve dôsledným zaoberaním sa testom proporcionality princípu ochrany práva pôvodného vlastníka a princípu ochrany práva nového dobromyseľného nadobúdateľa, dôkladným skúmaním konkrétnych okolností veci dospeli k záveru, ktorý bol pre rozhodnutie vo veci nosný, a síce, že žalobkyňa nebola pri nadobudnutí sporných nehnuteľností dobromyseľnou, a teda súd nezistil také výnimočné okolnosti, aby bola prelomená zásada nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka. (bod 34. rozsudku súdu prvej inštancie a bod 33. rozsudku odvolacieho súdu). Súd prvej inštancie s odkazom na závery uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 6Cdo/71/2011 zrozumiteľne vysvetľujúc, čo možno zahrnúť pod pojem bežná opatrnosť, ktorú možno od dobromyseľného nadobúdateľa nehnuteľností do vlastníctva vyžadovať, skonštatoval, že žalobkyňa nebola pri nadobúdaní predmetných nehnuteľností dobromyseľná, keďže ide o podnikateľský subjekt, od ktorého sa vyžaduje určitý stupeň znalostí a obozretnosti, naviac, ak predseda predstavenstva žalobkyne bol v rozhodnom čase zapísaný v zozname správcov konkurznej podstaty. Žalobkyňa si podľa súdov oboch inštancií musela byť vedomá, vzhľadom na charakter a umiestnenie predmetných nehnuteľností v bývalom areáli SAD š. p. Galanta, že išlo o privatizovaný majetok bývalého štátneho podniku a na jeho scudzenie bol potrebný súhlas FNM SR. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobkyňa podľa súdu prvej inštancie mohla a mala konať aktívne, t. j. zistiť si pôvod nadobudnutia predmetných nehnuteľností a nemala sa uspokojiť iba s výpisom z listu vlastníctva; mala možnosť získať pôvodné listy vlastníctva a domáhať sa od predávajúceho predloženia právne relevantných listín, za akých podmienok predávajúci sporné nehnuteľnosti nadobudol. Ak sa žalobkyňa obrátila na pôvodného správcu úpadcu TRANSGALANTA, a.s. s dopytom, či budú predmetné nehnuteľnosti zahrnuté do majetku konkurznej podstaty, svedčí to podľa súdu prvej inštancie o tom, že mala pochybnosti o nadobudnutí, a preto sa nemala uspokojiť s odpoveďou, ale aktívne získať listiny, ktoré boli podkladom nadobudnutia. S uvedeným skonštatovaním sa stotožnil i odvolací súd v bode

33. a nasl. odôvodnenia svojho rozsudku a za logickú označil i úvahu súdu prvej inštancie, že iba poukaz žalobkyne na zápis vlastníckeho práva E. T. Trans, a.s. v katastri nehnuteľností pred uzavretím nadobúdacej zmluvy bez zápisov tiarch a poznámok o obmedzení či spochybnení (prevodu) vlastníctva, s ohľadom na ust. § 70 ods. 1 katastrálneho zákona (hodnovernosť zápisov v katastri nehnuteľností tvorí vyvrátiteľnú právnu domnienku) a vo svetle všetkých vyššie uvedených skutočností nestačil pre prelomenie princípu *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*, a teda nedošlo k preukázaniu takých výnimočných okolností, ktoré by odôvodnili vychýlenie z právnej istoty nastolenej princípom *nemo plus iuris* v prospech dobromyseľného nadobúdateľa. V súvislosti s uvedeným za správne považuje dovolací súd i doplnenie recentnej judikatúry odvolacím súdom v odôvodnení svojho rozsudku o závery rozhodnutia prijatého veľkým senátom obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, v uznesení z 27. apríla 2021 sp. zn. 1VObdo/2/2020 publikovanom v Zbierke stanovisk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2021, nakoľko pokiaľ už došlo k judikatórnemu vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné, aby sudy tento judikatórny posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali.

20.1. V rozhodovanej veci v zmysle vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobkyňou nastolená právna otázka, či je možné uprednostniť požiadavku právnej istoty a ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere pred zásadou, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má sám, nie je pre rozhodnutie vo veci samej kľúčovou. Akákoľvek odpoveď na ňu, by bola bez dopadu na rozhodnutie vo veci vec, ergo nemohla by zásadná, schopná zvrátiť výsledok sporu. Oba vo veci konajúce sudy pripustili výnimočne a za určitých individuálnych okolností možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na základe dobromyseľnosti nadobúdateľa, táto premisa však ostáva bez dopadu na výsledok rozhodnutia konajúcich súdov vo vzťahu ku konštatácii nedobromyseľnosti žalobkyne ako nadobúdateľky sporných nehnuteľností. Dôvodom pre rozhodnutie vo veci samej, teda zamietnutie žaloby, nebolo vyriešenie žalobkyňou sformulovanej právnej otázky, resp. dovolateľkou tvrdené, zo strany odvolacieho súdu jej nesprávne právne posúdenie.

20.2. Dovolací súd považuje za podstatné záverom zdôrazniť, že dovolateľka v prevažnej časti svojho dovolania rekapitulujúc tie skutočnosti, o ktoré už v konaní pred súdmi oboch inštancií opierala svoje tvrdenia o dobromyseľnosti pri nadobúdaní sporných nehnuteľností (absencia poznámky o súdnom spore o určenie vlastníckeho práva na liste vlastníctva, pasivita a nesprávny postup FNM SR, vyjadrenie predchádzajúceho správcu úpadcu, investície so dotknutých nehnuteľností) a tvrdiac, že v konaní jasne preukázala, že v súvislosti s nadobudnutím sporných nehnuteľností postupovala starostlivo a obozretne, vytýka vo veci konajúcim súdom ich prístup, spočívajúci podľa dovolateľky v bagatelizovaní všetkých skutočností, preukazujúcich dobrú vieru pri nadobúdaní vlastníckeho práva žalobkyňou. Z uvedeného je podľa dovolacieho súdu evidentné, že žalobkyňa sa prostredníctvom svojho dovolania snaží domôcť posúdenia zisteného skutkového stavu, resp. opätovného preskúmania jej dobromyseľnosti vo vzťahu k nadobudnutiu vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam. Dovolateľka tu najvyšší súd nežiada (rýdzo) o prieskum právneho záveru odvolacieho súdu, ale o prieskum skutkovej „kapitoly“ konania, ktorú uzatvárajú sudy nižšej inštancie, čo v žiadnom prípade nepredstavuje dovolací dôvod v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP. Všeobecná nespokojnosť dovolateľky a samotná polemika dovolateľky s právnymi názormi odvolacieho súdu, resp. súdu prvej inštancie a spochybňovanie správnosti ich rozhodnutí, nezodpovedá kritériu uvedenému v ust. § 421 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP.

21. Dovolací súd v zmysle vyššie uvedeného uzatvára, že žalobkyňa prípustnosť dovolania opierala o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, avšak spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až § 435 CSP dovolacie dôvody nevymedzila tak, ako to predpokladajú tieto ustanovenia, v dôsledku čoho je vylúčené uskutočnenie dovolacieho prieskumu v časti právnych záverov vyslovených krajským súdom. Keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dovolanie žalobkyne podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP prípustné, dovolací súd ho v súlade s ustanovením § 447 písm. f/ CSP odmietol. Keďže dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol, nepovažoval za dôvodné rozhodovať o jej návrhu na odklad právoplatnosti a vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

22. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

23. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.